

Stuurgroep OV-studentenkaart

Postbus 2572, 3500 GN Utrecht

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
De heer dr. Ronald H.A. Plasterk
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Per adres:
Laan van Puntenburg 100
Postbus 2572
3500 GN Utrecht
Nederland

Datum 23 november 2009

Ons kenmerk stgOVKS/JPB

Onderwerp status en (her)bevestiging gemaakte afspraken OVSK

Geachte heer Plasterk,

Op 17 november 2009 is in de Eerste Kamer de aangepaste “Wet Studiefinanciering” aangenomen. Daarmee zal de OV Studenten Chipkaart per 1 januari 2010 worden ingevoerd.

In deze brief ga ik, namens de stuurgroep OV-studentenkaart, in op de stand van zaken, de samenhang tussen deelprojecten en betrokkenen, onderschrijf ik de formele verantwoordelijkheid van de stuurgroep en verwoord ik de met uw ministerie gemaakte afspraken ten aanzien van het kunnen reizen van studenten per 1 januari 2010.

De openbaar vervoerbedrijven garanderen dat studenten - zonder extra kosten - gebruik kunnen maken van hun reisrecht en daadwerkelijk met gebruikmaking van de Studenten OV-chipkaart kunnen reizen per 1 januari 2010. Dit betekent dat, als de student in het bezit is van een Studenten OV-chipkaart en op een juiste wijze het Studentenreisrecht heeft aangevraagd en het gereedstaande reisrecht daadwerkelijk en overeenkomstig de instructies heeft opgehaald, de openbaar vervoerbedrijven de studenten een tijdig en adequaat gebruik van de kaart garanderen. De komende periode blijven de openbaar vervoerbedrijven extra alert op de ontwikkelingen en zullen zij zo nodig bijsturen, zonder dat het door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap voor studenten beoogde reisrecht wordt gehinderd. Ook hebben de OV-bedrijven de contacten met uw ministerie, de IB-groep en vertegenwoordigers van de studentenbonden inmiddels geïntensiveerd.

Het tijdelijk “uitschakelen van het elektronisch reizen met de Studenten OV-chipkaart”; ergo: het openstellen van het openbaar vervoer voor houders van de Studenten OV-Chipkaart is als “terugvaloptie” beschikbaar. Hierop is geanticipeerd doordat de uitgegeven en in 2010 nog uit te geven Studenten OV-chipkaarten van een aantal zichtkenmerken zijn voorzien. In combinatie met enkele aanvullende maatregelen (o.a. instructie medewerkers en communicatie aan studenten) is genoemde “terugvaloptie” daarmee uitvoerbaar. Het spreekt voor zich dat de OV-bedrijven er alles aan zullen doen om inzet van deze

terugvaloptie te voorkomen. Daarmee garanderen ze, dat studenten met de Studenten OV-chipkaart op grond van hun reisrecht per 1 januari 2010 hoe dan ook zullen kunnen reizen zonder extra kosten te hoeven maken.

Naar de mening van de Stuurgroep OV-studentenkaart zijn voldoende waarborgen ingebouwd om te komen tot een succesvolle invoer.

Het openbaar vervoer heeft voor een tijdige invoering en volgens de met uw ministerie gemaakte afspraken een projectorganisatie ingesteld, waarin de deelprojecten en de projectmatige aansturing van alle betrokken partijen in de keten (van aanvraag vervoersfaciliteit tot en met de feitelijke levering) ondergebracht zijn en gemanaged worden. Het totaalproject vindt zijn weerslag in het aan uw organisatie overhandigde programmaplan. De hierbij betrokken partijen, zoals de IB-groep en Translink Systems (TLS) hebben ieder hun eigen plaats en verantwoordelijkheid. Beide organisaties hebben als gevolg van de komst van het product "Studentenreisrecht" en de plaatsing hiervan op de OV-chipkaart een deel van de bedrijfseigen processen en systemen moeten aanpassen. Het management van de projectorganisatie realiseert een volgens specificaties functionerend geheel, inclusief de interfaces tussen IB-groep, RSR en TLS. Zij stuurt dit projectmatig aan en rapporteert wekelijks aan de Stuurgroep OV-studentenkaart, waarin Spoor-, Streek- en Stadsvervoer hun vertegenwoordigers hebben en waarin de besluitvorming over de OV-studentenkaart is geformaliseerd. Vanuit dit perspectief bestaat er een intensieve samenwerking tussen de stuurgroep, de projectorganisatie, de IB-groep en TLS. Zoals gezegd, is de opzet en de werkwijze van deze projectorganisatie opgenomen in een geaccordeerd programmaplan. Naast de te leveren resultaten en de planning daartoe, bevat dit plan ook de noodzakelijke aspecten als programmabeheersing en risicoanalyse. Dit programmaplan is uw ministerie ter beschikking gesteld.

In de uitvoering van het project wordt een drietal deelprojecten ten aanzien van een succesvolle invoer onderscheiden, te weten: "extra ophaalpunten", "inrichten RSR-organisatie" en "productafhandeling en kaartproductie".

Extra ophaalpunten

Met betrekking tot het deelproject "extra ophaalpunten" is de stand van zaken als volgt. De OV-chipkaart is de drager van het elektronisch reisrecht, vanaf 2010 het enig geldende vervoersbewijs. Vanaf 16 december 2009 moeten alle studenten eenmalig hun reisrecht voor 2010 op hun Studenten OV-chipkaart laden. Het reisrecht wordt gedistribueerd via ophaalpunten (apparatuur), waar het op de OV-chipkaart kan worden geplaatst. Het totale netwerk van ophaalpunten is meer dan vergelijkbaar met het huidige postkantorennetwerk en is een combinatie van de al geplaatste generieke OV-chipkaart gerelateerde ophaalapparatuur en ruim 300 specifiek voor de studenten bij te plaatsen apparaten. Medio december bestaat dit netwerk uit ruim 800 vaste punten (onder andere bij winkels en onderwijsinstellingen) en ca. 2000 mobiele punten (bussen). Hierbij wordt opgemerkt dat het realiseren van vaste distributie netwerken voor de OV-chipkaart door de decentrale overheden thans sterk geïntensiveerd wordt; deze zijn (nog) niet in dit aantal meegenomen. Ter vergelijking: het huidige netwerk bestaat uit ca. 600 postkantoren. Het netwerk is in nauw overleg met uw ministerie en de IB-groep tot stand gekomen. Een reservecapaciteit voor een snelle, adequate (al dan niet tijdelijke) uitbreiding van het netwerk wordt achter de hand gehouden.

Inrichten RSR-organisatie

De openbaar vervoerbedrijven beschikken per 15 december 2009 over een RSR. Deze onafhankelijke juridische entiteit heeft drie belangrijke taken.

1. Zij voert de regie over de uitvoeringsafspraken die gemaakt zijn en nog zullen worden tussen uw ministerie en het openbaar vervoer betreffende het OV-studentenreisrecht. Vanuit deze regierol maakt zij afspraken en sluit zij overeenkomsten met alle betrokken partijen in de keten.
2. Het (laten) verzorgen van de distributie en productservice voor het gehele kaarttraject (van verificatie van rechthebbende tot het beëindigen van het reisrecht).
3. Het (laten) verzorgen van de digitale administratie van het OV-studentenreisrecht.

De RSR zal als specifieke (onafhankelijke) organisatie de koppeling tussen verschillende gegevensbestanden aanbrengen en wel op een zodanige wijze dat daarmee invulling wordt gegeven aan de voorwaarde om individuele persoonsgegevens (NAW/BSN) te beschermen. In de statuten van de RSR worden doel, taken en bevoegdheden vastgelegd. Ook wordt vastgelegd dat, voor het verkrijgen van deze gegevens, aandeelhoudersmacht niet kan worden aangewend. De RSR kan via de stuurgroep op alle uitvoeringsaspecten van het OV-studentenreisrecht door uw ministerie worden aangesproken. Dit is daarmee ook op het TLS aandeel hierin van toepassing.

Productafhandeling en kaartproductie

Voor wat betreft het deelproject "productafhandeling en kaartproductie" is de stand van zaken als volgt. Alle benodigde afspraken over productafhandeling en de daarmee verband houdende serviceverlening inclusief de afstemming over en inrichting van de benodigde processen zijn gemaakt met de vervoersbedrijven, IB-groep en TLS. Ook met de bij de kaartproductie betrokken leveranciers zijn sluitende afspraken gemaakt.

Voor de realisatie van een goed functionerend totaalsysteem (zowel op het punt van techniek als dat op betrouwbaarheid) bevinden partijen zich momenteel in de eindfase. Het systeem en de koppelingen zijn gebouwd conform specificaties en de benodigde cyclus van ketentesten is in volle gang. Deze ketentesten moeten uitsluitend gegeven over de vraag of de totale keten van aanvraag reisrecht tot en met afhalen en de hieraan gekoppelde informatiestroom goed en betrouwbaar verloopt. Dit is essentieel om te kunnen starten met het elektronisch distribueren van reisrechten en het daaraan gekoppelde elektronisch reizen. In week 48 kan hiervoor een voorlopige tussenstand worden opgemaakt en halverwege week 49 de definitieve balans. Het management van alle betrokken partijen (waaronder IB-groep en Translink Systems) onderschrijft het belang en de noodzaak van een vlekkeloos functionerende applicatie en heeft hierover vrijwel dagelijks afstemmingsoverleg. Het projectmanagement van het OV coördineert deze afstemming en neemt zo nodig adequate maatregelen. De projectorganisatie legt hierover verantwoording af aan de stuurgroep.

Stand van zaken overige aspecten

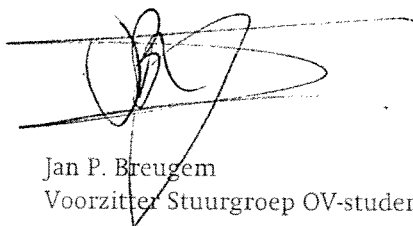
Voor de laatste maanden van 2009 is een aantal (vooral digitale) communicatiecampagnes voorbereid en ook in productie genomen. Studenten hebben een Studenten OV-chipkaart of krijgen deze en moeten straks hun reisrecht gaan afhalen. Het openbaar vervoer tracht met de campagnes (ook in samenwerking met de IB-groep) niet alleen duidelijkheid te geven, maar ook sturing aan te brengen in plaats en moment van het afhalen van het reisrecht.

De hiervoor benodigde Studenten OV-chipkaart is al in het bezit van circa 85% van de studenten. Wij verwachten dat de overige actieve kaarthouders spoedig zullen volgen. Er zal een kleine restgroep blijven die dit niet zal doen. Voor deze groep geldt, dat zij zelf verantwoordelijk is voor de consequenties. Hierover is ook met de studentenbonden gesproken en er is afgesproken dat ook zij zich ervoor zullen inspannen om de restgroep zoveel mogelijk te beperken. Overigens kan deze groep op elk moment alsnog haar Studenten OV-chipkaart aanvragen, welke conform het afgesproken serviceniveau geleverd zal worden.

Samengevat: de implementatiewerkzaamheden verlopen volgens planning, die gezien de projectfase nu kritisch is, maar gelukkig nog steeds haalbaar. Wel neemt de spanning toe, wat begrijpelijk is bij een project van deze omvang en importantie. De pers, de politiek en andere betrokken groepen/instanties zijn erg gespittst op alle facetten van de OV-chipkaart en de stapsgewijze introductie hiervan in het land. Deze aandacht geldt zeker ook de invoer van elektronisch reizen voor studenten met ingang van 1 januari 2010. Incidentele gevallen, waarin het misgaat, kunnen dan soms breed uitgemeten worden. Voor het generieke OV-chipkaartlandschap bestaan overlegstructuren tussen de OV-bedrijven en bijvoorbeeld het ministerie van Verkeer en Waterstaat. Voor specifieke zaken die studenten en het Studentenreisrecht raken is de stuurgroep OV-studentenkaart aanspreekpunt. Via een document "woordvoeringslijn" zijn ook met OCW en IB-groep afspraken gemaakt wie in welke situatie woordvoerder is, wat de boodschap is en hoe de afstemmingslijnen lopen. Hiermee kunnen niet alle problemen voorkomen worden, maar er kan dan wel adequaat gereageerd worden.

Ik vertrouw erop u hiermee voor dit moment voldoende te hebben geïnformeerd,

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Jan P. Breugem', written over a horizontal line. The signature is stylized and somewhat abstract.

Jan P. Breugem
Voorzitter Stuurgroep OV-studentenkaart